

**CREATIVE
AND
INCLUSIVE
FINLAND**

LUOVA JA OSALLISTAVA SUOMI
KREATIVA DELAKTIGA FINLAND

Innostuksen anatomia

**Miten rakentaa nuorelle
innostumisen mahdollisuuksia?**

Kirsi Siltanen, Creative and Inclusive Finland
Taideyliopisto 2017

Innostuksesta syntyy mahdollisuuksien maailma

Innostus on vakava asia. Innostus on tunne, jossa kietoutuvat motivaatio, ilo ja onnistumisen usko. Innostus auttaa uskaltamaan, jaksamaan, saavuttamaan. Innostus saa ihmisen tekemään paljon sellaista, mikä jäisi muuten tekemättä. Se ei ole ylimääräistä, kepeää tai turhaa. Se on mahdollistava voima.

Nuorten innostuminen on vielä vakavampi asia. Nuoren ja nuoren aikuisen maailma on hauras ja epäselvä. Pienillä päätöksillä voi olla suuret seuraukset. Mahdollisuuksiin tarttumisella, uskalluksella ja saavuttamisella on suuri merkitys, kun elämän tärkeät valinnat tulevat vastaan yksi toisensa jälkeen.

Olemme kuitenkin huonoja rakentamaan innostumista. Osallistamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn puheissa innostus unohtuu helposti järkiperaisempien tavoitteiden tieltä. Innostusta voi kuitenkin tietoisesti rakentaa. Mitä enemmän nuori innostuu niistä mahdollisuuksista,

joita heille rakennamme, sitä vaikuttavampaa työtä teemme. Ja sitä helpommin nuori voi löytää kannatettavan tien ja mielekkään elämän.

Tähän raporttiin on koostettu viidenkymmenen nuorten kanssa päivittäin arjessa toimivan kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyön ammattilaisen kokemuksia siitä, mistä innostus rakentuu. Kattaus on valaiseva, mutta osin myös pysähdyttävä. Muistammeko, tai osaammeko edes rakentaa nuoren ympärille innostumisen mahdollisuuden? Annammehan tilan myös sille, mikä kumpuaa ilosta ja uteliaisuudesta?

Tampereella 24.11.2017

Kirsi Siltanen
Aluekoordinaattori, Creative and Inclusive Finland

Osallistamalla osaamista

Mistä nuori innostuu? Tähän kysymykseen pääsi vastaamaan viitisenkymmentä nuorten kanssa toimivaa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotalon toimijaa. He osallistivat syksyllä 2017 nuorten innostamisen järjestötyöpajoihin Hyvinkäällä, Imatralla, Lappeenrannassa, Joensuussa ja Kajaanissa.

Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön toimijat ovat huippuosaajia nuorten innostamisessa. Juuri he tapaavat nuoren arjessa omana itsenään, ilman statusta tai diagnoosia. He kohtaavat nuoren ennen kaikkea nuorena. Harrastus tai vapaaehtoistyö on osaamisen, motivaation ja osallisuuden kiinnittymispiste. Se voi olla tie tulevaisuuteen koulun ja opiskelun rinnalla, tai niissä koetuista haasteista huolimatta. Harrastus ja vapaa-aika innostaa niin aikuista, lasta kuin nuortakin.

Creative and Inclusive Finland -koordinaatiohanke järjesti työpajat yhdessä paikallisten Ohjaamoiden kanssa. Työpajat olivat osa Euroopan sosiaalirahaston Osallistamalla osaamista -toimenpidekokonaisuutta, joka rakentaa nuorten osallisuutta ja hyvinvointia arjen toimintaympäristöissä: koulussa, harrastuksissa, vapaaehtoistyössä. Sen tavoitteena on hyödyntää ja vahvistaa nuoren arkiympäristön toimijoiden osaamista ja yhteistyötä. Näin ennaltaehkäistään nuorten syrjäytymistä ja nuorten elinympäristöjen ja ryhmien eriytymistä jo ennen kuin niistä tulee ongelmia.

Mutta mistä nuoren innostus tarkemmin ottaen rakentuu? Tervetuloa tutustumaan innostuksen anatomiaan!

INNOSTU SISÄLLÖSTÄ

Konkreettista tekemistä

Oikea, konkreettinen tekeminen sytyttää ja innostaa. Käsityöt, nikkarointi, rakentelu, kalastus ja ruoanlaitto ovat harrastuksia, joista moni on kiinnostunut, mutta joissa tilaisuudet ovat harvemmassa. Kaupungistuvassa yhteiskunnassa on entistä vaikeampi löytää mahdollisuuksia niille, jotka syttyvät eläimistä ja niiden hoitamisesta. Miten löydetään konkreettisen tekemisen paikkoja myös heille?

Innostavia teemoja kokoontumisiin löytyy myös arkisista asioista. Meikkaus ja kauneudenhoito innostavat aikuisuuden kynnyksellä – sen tietää vähintään jokainen tyttötyötä tekevä. Myös sisustussuunnittelu ja arkkitehtuuri kiinnostavat.

Oikealla tekemisellä on hankaluutensa. Se on äänekkästä, sotkuista, vaivalloista, kallistakin. Se vaatii tiloja ja välineitä, asiaa tuntevia ohjaajia, ovatpa he sitten aikuisia tai vertaisia. Pelkkä hengailu tai pleikkarin peluun organisointi on yksinkertaisempaa kuin konkreettisen tekemisen järjestäminen. Eihän se ole este?

Innostuksen anatomia:

- Vie tekeminen olemisen edelle
- Tue tietä konkreettiseen tekemiseen ja fyysiseen kohtaamiseen. Somen ääreen nuori osaa itsekin.
- Houkuttele yhteistyöhön tahot, joilla on tiloja, välineitä tai osaamista
- Tunnista sisällöllisiä katvealueita, joiden ääreen on vaikea päästä

Opetusmaatila

Yhteistyö kalastus- ja metsästysseurojen kanssa

Nuorisotilojen suunnittelu yhdessä sisustussuunnittelijan kanssa

Luo, liiku ja leiki

Leikki on lapsen työtä, mutta kyllä se innostaa nuorta ja nuorta aikuistakin. Se ruokkii mielikuvitusta, avaa mahdollisia maailmoja ja lisää hyvinvointia, ihan tutkitusti. Huumori ja leikki venyvät arjen vuorovaikutuksesta kokonaisten tapahtumien sisällöiksi.

Musiikkia keinolla millä tahansa, kiteytti yksi nuorten kanssa päivittäin työskentelevä yleisen mielipiteen. On se sitten taustamusiikkia tai musiikin kuuntelua, bänditoimintaa tai open stage -tapahtuma. Myös tanssille, visuaalisille taiteille ja videoille on innostujansa. Anna taiteen palon roihuta!

Kulttuurin, taiteen ja liikunnan mahdollisuuksia on jo paljon. Ne ovat organisoituja, virallistettuja ja tuettuja harrastamisen kategorioita. Matalan kynnyksen toimintaa, jossa voisi kokeilla turvallisesti ja sitoutumatta, kuitenkin puuttuu. Harrastekerhoja, pajoja ja kokeiluita kaivataan, myös nuorille aikuisille.

Innostuksen anatomia:

- Viritä pleikkari, ojenna sivellin. Luovuus ja leikki tarvitsevat tilat ja välineet
- Pelillistä ja palkitse aktiivisuudesta
- Kokeile osaamisen vaihtoa: mitä urheiluseura voi tarjota musiikkioppilaitokselle, entä toisin päin?

Matalan kynnyksen harrastustoiminta urheiluseurojen yhteistyönä, esim. Matala kynnyks ry

Harrastuspankki tai muu kokeilualusta

Pelillistämisen ja palkitsemisen keinot osana nuorisotyötä

Ruokaa, ruokaa, ruokaa!

Ruoka on tärkeää. Ruoka innostaa, kiinnostaa, kutsuu kokoon. Ruoka on konkreettista, kiinnostavaa, huolenpitoa, tarpeen ja mielihyvän tyydyttämistä. Ilmainen kahvi vetää nuoria. Kahvi ja kaurakeksi on jo mukava juttu, ja ilmainen välipala houkuttelee kuin karpäspaperi karpästä. Ruoanlaittoiltoina joudutaan pahimmillaan jarruttamaan väenpaljoutta. Nuorten tavoittaminenko muka vaikeaa?

Ruoka on myös silta. Se yhdistää ikäpolvia, kulttuureja ja maailmankatsomuksia. Uuden ruoan äärellä tulee myös toinen kulttuuri, toinen sukupolvi ja toinen ihminen tutuksi.

Ruoka on innostuksen anatomian ensimmäinen asia, koska juuri se useimmille nuorten kanssa työskenteleville tuli ensimmäisenä mieleen. Ruoan tärkeys kertoo myös siitä, että tärkeimmät ja innostavimmat asiat ovat usein pohjimmiltaan hyvin arkisia perustarpeita.

Innostuksen anatomia:

- Ruoan ympärille saa monenlaista tekemistä: yhdessä syömistä, välipalatarjoilua, kokkausiltoja, leivontatempauksia. Pizza toimii aina!
- Löytyykö käyttöön keittiö, ja onko sen käytöstä selkeät, reilut säännöt?
- Löytyykö yhteistyökumppani toisesta yhdistyksestä, kansalaisopistolta tai viritetäänkö monikulttuurista yhteistyötä?
- Tarjotaanko nuorelle kahvia ja teetä?

Pop up -Martat

Monikulttuurinen kokkailuilta

Varamummon leivontailta, vaikka piirakkapaja!

Wow!

Idolit, esikuvat, suuret kuviot. Festarit, konsertit, oikeat tapahtumat. Esikuvat ovat tärkeitä nostamaan katseen arjen ympäröistä unelmiin. Kuuluisimpien tubettajien säihkeestä ja säteilystä saa nuorikin osansa.

Ei wow-efektin silti tarvitse olla aina megaluokkaa. Se voi olla telttayö tai lehmän nuolaisu. Tai se, että pääsee edes hetkeksi pois lmatralta, kuten yksi nuoren unelma kiteytettiin. Innostus syntyy, kun oman elämän ja tulevaisuuden rajat piirtyvät lähikadun sijasta kauas horisonttiin. Kaikki on mahdollista!

Livenä kokeminen jää mieleen myös somenatiiveille. Retket ja matkat rikkovat arjen elinpiiriä ja rytmiä. Ne ovat kehollisia kokemuksia, eivät vain virtuaalisia matkoja median kautta. Wow on jotain arjesta poikkeavaa, elävänä elettyä, tässä ja nyt.

Innostuksen anatomia:

- Kysy ja kuulostele, sillä vain nuori tietää, mikä juuri nyt on wow
- Tutki mikä rikkoisi arjen kaavaa ja mahdollisuuksien horisonttia: retket, matkat, tempaukset
- Mahdollisuus heittäytyä ja haastaa itsensä
- Mahdollistuisivatko arjen pienet ihmeet: etsi telttä, järjestä kyyti tähtitaivaan alle

Festari- tai keikkalippu houkuttimena palveluun osallistumiselle

Kiinnostavat puhujat voivat olla tähtien ohella myös eri alojen ammattilaisia

Perinteiset retket ja matkat kiinnostavat edelleen

**SILTOJA JA MATALIA
KYNNYKSIÄ**

Yhdessä

Olla yhdessä, nähdä ystävä tai löytää sellainen, mukava porukka, yhdessä tekeminen, kaverit, muutkin menevät... Työpajoissa kertyi yli kolmekymmentä erilaista tapaa kertoa se, että innostus syntyy ennen kaikkea yhdessä tekemisestä.

Yhdessä tekeminen ei kuitenkaan tarkoita suuria väkijoukkoja. Päinvastoin: innostavimman joukon rakentaminen lähtee nuorista yksilöinä. Jollekulle sopii pieni ryhmä, joku innostuu parhaiten isomman joukon matkassa, jollekulle olennaista on mahdollisuus tarkkailla vaivihkaa sivusta. Toki sisältö määrittää reunaehdot. Joukkuelajit eivät onnistu kahteen pekkaan, eikä kädestä pitäen tehtävää opastusta anneta massoille.

Innostava yhdessäolo on nuoren kautta rakentuva kokemus. Yhteisöjen dynamiikan hallinta on ulkopuoliselle yllätyksiä täynnä. Yksi ei tule, jos eivät kaverit ole mukana, toinen taas jättäytyy pois, koska paikalla on kiusallisella tavalla tuttuja. Kaksi porukkaa ei sovi saman katon alle syistä, joita ulkopuolinen voi vain arvaila. Joskus nuorten ilmaantuminen paikalle voi kestää kuukausikaupalla.

Innostuksen anatomia:

- Rakenna erilaisia mahdollisuuksia olla yhdessä: tarkkailla, tehdä rinnakkain, tehdä yhdessä, olla yhteisö. Sekaryhmiä, tyttöryhmiä, nuoria ja vanhoja.
- Viesti sanoilla ja teoilla, että yksikin nuori paikalla on aina paras nuori paikalla
- Pyydä apua, jos ryhmädynamiikka tuottaa ongelmia. Et taatusti ole ainoa.

Harrastuspankki, joka ei tavoittele massoja, vaan yksittäisiä nuoria

Nuorisotyö ja ehkäisevä päihdetyö apuna myös harrastusjärjestöjen ryhmäongelmiin

Ilman häpeää

Häpeä tappaa innostuksen nopeammin kuin mikään muu. Epäonnistumisen pelko, stigma, sosiaalisen tilanteen pelko tai köyhyys tuottavat häpeää. Myös korkea vaatimustaso on kynnys. Moni häpeän ja uskalluksen kynnys on hyvin konkreettinen: rahan puute tai liikkumisen vaikeus.

Häpeän kynnyksen määrittelee aina nuori, ei aikuinen. Aikuisen näkökulmasta tilanne voi olla mitätön tai siihen voi olla keinoja, mutta nuorelle tilanne näyttää erilaiselta. Bussilippu maksaa, mutta sitä ei kehtaa sanoa. Hankaliin tiloihin pääsy edellyttää puhelinsoittoa, jota ei uskalla tehdä. Toiminta on tiloissa, jotka "tiedetään" mielenterveysongelmaisten paikaksi, eikä sinne haluta mennä. Näkymättömiä kynnyksiä on paljon. Siksi on parempi ehkäistä ennalta, ettei kynnystä koskaan edes synny.

Innostuksen anatomia:

- Pyyhi pois stigma. Luo puitteet, joissa ei synny leimaa mielenterveysongelmaiseksi, lukihäiriöiseksi tai päihdekäyttäjäksi, jos kyse ei ole suoranaisestä hoito- tai terapiaryhmästä
- Helppous ja lupa kokeilla, vaikka kuinka monta kertaa uudestaan.
- Opi katsomaan hinnan ja etäisyyden silmälasien läpi
- Kerää ja jaa tietoa tuki- ja stipendimahdollisuuksista.

Leimaamattomat kokoontumistilat

Kuntien ja yhdistysten harrastustuet

Saavutettavat tilat

Kannustava kohtaaminen

Innostuksen tärkein ehto on hyväksytyksi tuleminen. Se ei ole nuorten kanssa toimivien mielestä vielä itsensäselvyys. Tässä emme ole vielä riittävän hyviä.

Itsensä tärkeäksi kokeminen rakentuu siitä, miten nuori kohdataan. Tärkeitä ovat niin aikuiset kuin vertaisetkin. Aikuisella on erityinen asema innostavassa ja kannustavassa kohtaamisessa. Kannustava kohtaaminen on turvallisen aikuisen läsnäoloa, kannustavia ohjaajia, luotettavia aikuisia, lämmintä ja ymmärtävää kohtaamista. Se edellyttää aikuiselta oikeaa asennetta ja herkkyyttä.

Mutta pelkkä asenne ei riitä. Kannustavaan kohtaamiseen tarvitaan myös riittävästi aikaa, resursseja ja osaamista. Nuoren kohtaaminen kiireettömästi ja kannustavasti on olennainen osa niin harrastamista, vapaaehtoistyötä kuin palveluitakin.

Innostuksen anatomia:

- Hyväksytyksi tuleminen on innostuksen tärkein osa. Jokainen saa olla oma persoonansa
- Turvallinen ympäristö, "hellä paikka", luo mahdollisuuden hyväksytyksi tulemiselle
- Kannustava, myötäelävä ympäristö vahvistaa hyväksytyksi tulemisen tunnetta

Silmiin katsominen tervehdittäessä

Yhdessä tutun työntekijän kanssa meneminen

Vastaaminen nuoren kysymyksiin ja viesteihin

**OSALLISEKSI, OSAAJAKSI,
OSALLISTUJAKSI**

Minä itse

Ei kai sitä tarvitsisi toistaa, mutta toistetaan kumminkin: osallisuus sitouttaa ja innostaa. Työpajoissa erilaisia sanoja kertoa osallisuuden tärkeydestä kertyi lähes kolmekymmentä. Nuori tulee helpommin mukaan toimintaan, jota on itse päässyt suunnittelemaan.

Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön kentillä osallisuuden ja oman tekemisen tavat ovat kussakin erilaisia. Toisten alojen käytännöissä voi olla oppimisen paikka. Paikkoja keskustella ja vertailla hyviä kokemuksia ja käytäntöjä on tosin vähän, mutta mikä olisikaan parempi syy järjestää sellaisia, kuin nuorten osallisuuden tukeminen.

Vaikuttamisen ainoa tenho ei ole valta ja osallisuus. Kun saa ideoida päättää, suunnitella ja toteuttaa, vahvistuu myös osaaminen ja itseluottamus. Tapahtuman järjestäminen, kerhon vetäminen tai itse ideoitu vertaiskerho kasvattavat itseluottamusta ja laajaa elämäkokemusta. Sen varassa voi edetä pitkälle.

Innostuksen anatomia:

- Huomaa ja tue nuoria, jotka jo yrittävät tehdä asioille jotain. Tee näkyväksi, että asia etenee
- Anna lupa päättää mitä tehdään. Nuori tekee sen kuitenkin päättämällä, tuleeko edes paikalle
- Nuorelta nuorille: on se sitten koreografiaa, urheilua tai vertaistukea, nuorten taidoista on moneksi.
- Pienestä vastuusta isompaan

Saavutus

Mukava olo ja helppous ovat lähtökohta, muttei välttämättä päämäärä. Tämä on innostumisen anatomian haastava nivelkohta, jonka keksiminen vaatii paneutumista. Innostumista ruokkii se, että nuori kokee saavuttaneensa jotain, osanneensa, uskaltaneensa, ylittäneensä itsensä.

Konkreettiset arkielämän onnistumiset: koulupaikka, parisuhde tai hyvin mennyt viikko palkitsevat jo itsensä. Toiminnan vieminen työpaikoille, oikeisiin tapahtumiin ja muiden ihmisten pariin ruokkii merkityksellisyden tunnetta ja omanarvontuntoa. Sillä mitä teen, on merkitystä myös muille.

Saavutuksen tunnetta voi ruokkia pelillistämisellä. Nopea palaute, pisteiden kerääminen, ansiomerkki, tai vaikka suoritettu hygieniapassi kertoo siitä, että olen hyvä. Saavutukseen kuuluu myös sen näkyväksi tekeminen. Oman osaamisen kehittyminen jää kutienkin helposti itse huomaamatta. Osaamisen sanallistaminen, palaute ja kiitos ovat innostumisen valuuttaa. Palkka, palkkio ja palkinto kuuluvat myös nuoren toiveisiin.

Innostuksen anatomia:

- Rakenna vastuun portaat, joita pitkin nuori voi kivuta aina vastuullisempiin tehtäviin
- Tee onnistumisen hehkutuksesta positiivinen rutiini
- Opetta osaamisen ja onnistumisen nimeämistä
- Nuorelta nuorelle vahvistaa molempia: toinen oppii taidon, toinen opettamisen
- Sopivan kokoinen haaste on yhdelle kärrynpyörä, toiselle perhonen.

Urheiluseuran ja ammattikoulun yhteistyö vie koulutuksen oikeaan elämään

Oikeasta työstä oikeaa palkkaa esim. työkeikkasovelluksen kautta

**OIKEASSA PAIKASSA
OIKEAAN AIKAAN**

Tee näkyväksi

Jos ei tiedä, ei voi osallistua. Jos ei osallistu, ei voi innostua. Selkeys, yhteistyö ja ajantasaisuus ovat näkyväksi tekemisen kulmakiviä.

Nuorten tavoittamisessa ja tiedottamisessa yhteistyö on kultaakin kalliimpaa. Uusien palveluiden tai määräaikaisten hankkeiden on vaikea tavoittaa nuorta tai nuorta aikuista ilman oppilaitosten, Ohjaamojen tai nuorisotalojen apua. Nuorten kanssa muutenkin toimivat taas hyötyvät toisten tarjoamista sisällöistä, kun ne on suunniteltu yhteistyössä.

Sosiaalisen median viidakossa on paljon tietoa tapahtumista, mutta niiden löytäminen, varsinkin jos nuori ei edes tiedä niitä etsiä, on vaikeaa. Edes perinteisen ilmoitustaulun aika ei ole ohi. Se antaa mahdollisuuden löytää jotain, jota ei ollut etsimässä.

Harrastetorit ja -messut ovat monella paikkakunnalla toimiva tapa tuoda nuoria ja harrastuksia yhteen. Harva nuori saapuu näihinkään oma-aloitteisesti, mutta luokan tai ryhmän kanssa voidaan tavoittaa parhaimmillaan suuri osa ikäluokasta.

Innostuksen anatomia:

- Onhan siltoja rakentavilla toimijoilla (Ohjaamo, nuorisopalvelut) tieto toiminnasta ja tapahtumasta?
- Onhan kunnan järjestö- ja harrastuslista ajan tasalla?
- Ilmoitustaulut ovat edelleen käyttökelpoisia

Värikoodattu harrastuslukkari nuorisotalolla

Järjestöyhteistyöryhmä mahdollistaa yhteisistä asioista tiedottamisen

Harrastustorit ja -messut

Hetki on nyt

"Kyllähän meillä oli ne messut monta vuotta. Jaa, eikö niitä olekaan enää?" "Olihan meillä tähän hyvä hanke silloin kolme vuotta sitten." "Ensi syksynä taas alkaa uusi ryhmä."

Nuoruus on virta. Ne, jotka olivat nuoria kolme vuotta sitten, eivät sitä ole enää. Tapahtumien ja toimintojen on toistuttava, jotta ne tavoittavat aina uudistuvan kohderyhmänsä. On mietittävä, kannustettava ja keksittävä vaihtoehtoja. Ne, jotka kaipaavat toimintaa nyt, eivät voi odottaa ensi syksyyn.

Jos viime viikolla ei ollut osallistujia, se ei ehkä kiinnostanut nuoria lainkaan. Tai sitten se ei ole vielä löytänyt paikkaansa ja kohderyhmäänsä. On vaikea tietää, mikä on käynnistysvaikeutta ja mikä väärän asian tekemistä. Ailahtelevaisuus ja ennakoimattomuus eivät kuitenkaan ole innostuksen keinoja.

Aika jatkuu myös eteenpäin. Tarvitaan polkuja esimerkiksi höntsästä urheiluseuraan tai bändikellarista taitteen perusopetukseen. Harrastamisen ja vapaa-ajan pitkät, kannattelevat kaaret syntyvät toimijoiden yhteistyön ja tiedon jakamisen kautta.

Innostuksen anatomia:

- Etsi toistuvuuden ja jatkuvuuden kriittiset pisteet: missä osallistuminen notkahtaa?
- Pidä toistot lyhyinä: mahdollista lyhytaikainenkin sitoutuminen ja uusien mahdollisuuksien tiheämpi avautuminen
- Pääseekö harrastuksen alkuun muulloinkin kuin elokuussa?
- Eihän toiminta katkea heti, jos nuoria ei tullut paikalle riittävästi tai lainkaan?

Harrastustoimintaa kahden viikon jaksoissa

Toiminnan pitkäjänteinen ja johdonmukainen suunnittelu niin, että kohderyhmä ehtii löytää tiensä paikalle

Mistä nuori ei innostu?

Innostuksen anatomiaan eivät lukeudu verkkopalvelut tai sosiaalinen media ainoana toiminnan muotona. Kylästyminen ja viihtymättömyys ovat tyypillisiä harrastusten lopettamisen syitä. Innostumisen anatomiaan ei myöskään lukeudu sankarillinen taistelu. Se voi olla innostuksen tulos, mutta ei syy.

Nuoret ovat erilaisia siinä, kuinka paljon epämieluisia asioita he ovat valmiita kohtaamaan saavuttaakseen, mikä heitä innostaa. Aina on joukossa niitä, jotka pystyvät etsimään itselleen mielekästä tekemistä ja kasvamaan sen kautta. Kaikilla ei siihen kuitenkaan ole mahdollisuuksia. Kun innostuksen syntyyn riittää pienempi panos, mahdollisuudet ovat auki pitkälle. Innostuminen antaa voimia kestää hankaluuksia ja kasvaa harrastuksen ja vapaa-ajan tekemisen kautta. Innostavan vapaa-ajan polun täytyy olla tarvittaessa suojaempi ja helpompi.

Innostuksen anatomia piirtää kuvan siitä, miten harrastuksesta tai vapaaehtoistyöstä innostumista voi vahvistaa ja helpottaa. Innostuksen anatomia rakentuu lopultakin aika yksinkertaisista asioista. Konkreettisesti tekemisestä, hyväksyvistä kohtaamisista ja yhdessäolosta. Oikeasta ajasta ja paikasta. Innostuksen anatomiaan ei sisälly taikatemppeja. Se on hidasta, sitkeää tekemistä pieni pala kerrallaan.

Innostus on onneksi tarttuva tauti. Nuorten keskinäinen innostus vahvistaa yhdessä tekemisen henkeä. Innostunut nuori kannustaa myös aikuisia. Innostuksen anatomia rakentuu pienistä paloista, mutta onnistuessaan se vie itse itseään eteenpäin.

**Löydät lisää ideoita
nuorten innostamiseen
Innostaja-korttipakasta!**

#OsaajienSuomi
#DelaKreatiivt

www.cifinland.fi

**TAIDE-
YLIOPISTO** *

 Metropolia

XAMK
Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Helsinki

LU^UKAN

SEINÄJOKI

OULU

yle

Tämän esittämisen
Ei ole kaupallinen
Aika Produktion Centre Finland

 Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
European Union

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020